

FINGRIDIN TYÖTURVALLISUUSJULKAISU PALVELUTOIMITTAJILLE | 1/2016

TURVALLISILLA LINJOILLA

**LATAUS-
JÄNNITE
ON VAKAVA
VAARA**

s.7

SISÄLLYS

- 3 Pääkirjoitus
Älä tingi turvallisuudesta
- 4 Otetaan opiksi
- 7 Latausjännite on vakava vaara
- 10 Kokonaisvaltaista turvallisuusajattelua
varavoimailaitoksilla
- 12 Kehityshankkeen kuulumisia
– koulutusta työmailla ja verkossa
- 14 Positiivisella asenteella nollaan
tapaturmaan

TURVALLISILLA LINJOILLA

Fingrid Oyj:n työturvallisuusjulkaisu 1/2016

Päätoimittaja

Karri Koskinen

karri.koskinen@fingrid.fi

Ulkoasu

Better Business Office Oy

Kirjapaino

Libris

Julkaisija

Fingrid Oyj

www.fingrid.fi

Käyntiosoite: Lökkisepäntie 21, 00620 Helsinki

Postiosoite: PL 530, 00101 Helsinki

Puhelin: 030 395 5000

Älä tingi turvallisuudesta

Vuosi 2016 on pyörähtänyt käyntiin vauhdikkaasti, ja kotimaan verkon rakentaminen jatkuu edelleen hyvin aktiivisena. Pelkästään tänä vuonna valmistuvia sähköasemahankkeita on 16 ja voimajohtohankkeita peräti 9, joista 4 on varsin merkittäviä 400 kilovoltin siirtoyhteyksiä. Monessa projektissa eletään siis viimeisten töiden, lopputarkastusten ja käyttöönottojen hektistä aikaa, ja samalla tavoitepäivämäärät painavat päälle. Kiireen lisääntyessä on hyvä muistuttaa itseään siitä, että ainakaan turvallisuudesta ei voi tinkiä.

Fingridillä on ollut viime vuosina käynnissä lukuisia työturvallisuuden hankkeita, joista on viety varsin konkreettisia toimenpiteitä työmaiden käytäntöihin. On ollut ilo seurata, kuinka koko alan turvallisuuskulttuuri on vuosien mittaan kehittynyt parempaan suuntaan. Monet asiat, kuten henkilökohtaiset suojavälineet ja MVR-tarkastukset, ovat tulleet osaksi työmaiden rutiinia. Myös digiajan työvälineet ovat tulleet pysyvästi mukaan tehostamaan toimintaa.

Parannettavaakin vielä löytyy. Tapaturmataajuuden indeksi otti viime vuonna selvästi takapakkia edellisvuoteen nähden. Tämä kehitys pitäisi kääntää yhdessä takaisin pysyväälle laskuralle kohti nollan tapaturman tavoitetta.

Positiivista on, että läheltä piti -ilmoituksia ja turvallisuushavaintoja tehdään koko ajan enemmän. Otetaan niistä oppia ja ehkäistään ennalta vastaavien tilanteiden syntyminen jatkossa – ennen kuin kukaan loukkaantuu. Kannattaa siis olla aloitteellinen!

Työturvallisuus on viime kädessä asennekysymys. Kun työturvallisuuskulttuuri on hyvä, jokainen työmaalla työskentelevä kokee turvallisen työn tekemisen oikeudekseen ja velvollisuudekseen. Kaikilla on myös oikeus puuttua turvattomaan työskentelyyn. Erityisesti kun työmailla on nuoria harjoittelijoita tai kokemattomia työntekijöitä, kokeneiden konkarien suoranainen velvollisuus on pitää kaverista huolta.

Toivotan kaikille turvallista vuotta 2016 niin työssä kuin vapaa-ajalla!

Daniel Kuosa

Rakentamispäällikkö
Fingrid Oyj

OTETAAN OPIKSI

Yhteenveto vuoden 2015 työtaturmista ja vaaratilanteista kertoo, että Fingridin työmailla on edelleen parantamisen varaa työturvallisuuden saralla.

Teksti: Karri Koskinen | Kuvat: iStockphoto, Henri Luoma ja Risto Uusitalo

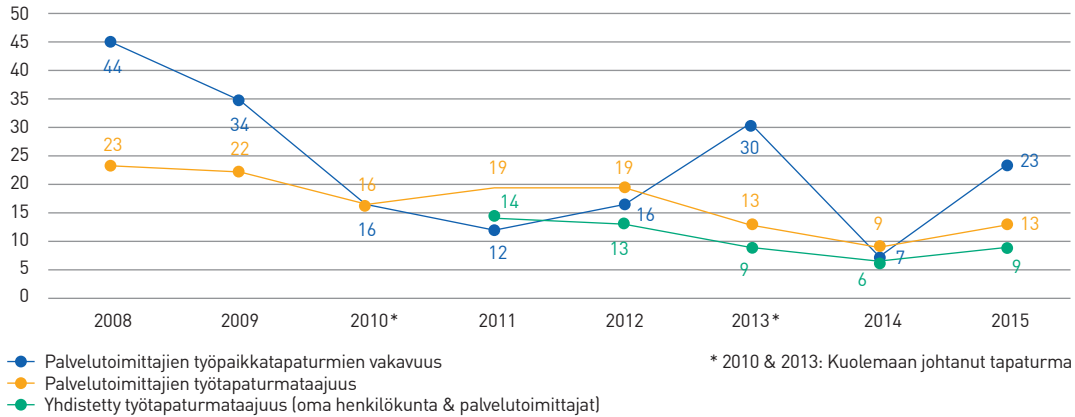
Vuonna 2015 investointihankkeiden ja kunnossapidon työturvallisuuden taso laski edelliseen vuoteen verrattuna, kun mittarina käytetään työtaturmataajuutta (työpaikkataturmien lukumäärä / miljoona tehtyä työtuntia). Poissaoloon johtaneita työpaikkataturmia sattui Fingridin palvelutoimittajille 13 ja omalle henkilökunnalle 1. Yhdistetty työtaturmataajuus nousi 9:ään edellisen vuoden 6:sta. Lisäksi 0-päivää-taturmia sattui palvelutoimittajille 12. Nämä taturmat eivät aiheuta tapahtumapäivän lisäksi työkyvyttömyyttä, eikä niitä lasketa mukaan työtaturmataajuuteen.

Palvelutoimittajien poissaoloon johtaneista työpaikkataturmista 4 luokiteltiin vakavuuden ja potentiaalisten seurausten perusteella A-vakavuusluokkaan. Näistä 2 johti yli 30 päivän työkyvyttö-

myyteen: putoaminen 3 metristä purettaessa risteymän suojapukkia sekä nosturin noin 200-kiloisen puomin jatkokappaleen kaatuminen työntekijän jalan päälle. Kumpikin vakavista taturmista sattui voimajohtotyömaalla.

Tapaturma, jossa työntekijä liukastui voimajohtotyömaalla pylväässä ja mursi sormensa, luokiteltiin vakavimpaan A-luokkaan yhdellä työmaalla toistuvien taturmien vuoksi. Yksi A-luokan tapahtumista sattui joulukuussa 2015, kun voimajohtotyöntekijän jalka jäi teräspalkin alle ja murtui. Tässä tapahtumassa oli todennäköistä, että työkyvyttömyysjakso olisi voinut jatkua yli 30 päivää. A-vakavuusluokkaan luokiteltiin myös poissaoloon johtanut työpaikkataturma, jossa Fingridin asiantuntija loukkaantui vakavasti saatuaan sähköiskun kaapelipäätteen pohjalevystä.

Työtapaturmataajuus ja työpaikkatapaturmien vakavuus

Työtapaturmataajuus = Vähintään yhden työkyvyttömyyspäivän aiheuttaneiden työpaikkatapaturmien lukumäärä / miljoona tehtyä työtuntia

Työtapataturmien vakavuus = Työtapaturmista aiheutuneet työkyvyttömyyspäivät / työpaikkatapaturmien lukumäärä

Palvelutoimittajien henkilötyövuodet 2015	593
Palvelutoimittajien työtunnit 2015	1 008 264

Poissaoloon johtaneita työpaikkatapaturmia oli 13, joista 8 sattui voimajohtoprojekteissa. Näistä puolet oli liukastumisia ja kompastumisia maassa tai pylväissä. Sähköasemaprojekteissa ja varavoimalaitoksilla ei sattunut yhtään poissaoloon johtanutta tapaturmaa, eli nollan tapaturman tavoite saavutettiin. Kasvuston käsittelyssä sattui yksi kompastuminen, joka johti yli yhden päivän poissaoloon.

Kunnossapidossa sattui 4 poissaoloon johtanutta työpaikkatapaturmaa, 2 sähköasemalla ja 2 voimajohtolla. Voimajohtokunnossapidon toinen tapaturma johtui liukastumisesta pylväissä ja toinen peukalon puristumisesta työkalun väliin. Sähköasemakunnossapidossa toinen tapaturma johtui jalan fyysisestä rasituksesta käännettäessä kiertoerotinta käsin. Toinen sattui työvirheen takia, kun työntekijä otti erottimen moottorin pyörivästä akselistasta kiinni, jolloin hänen sormeensa tuli vamma.

Vaaratilanteista ilmoitettiin entistä aktiivisemmin vuonna 2015. Kiitos kaikille läheltä piti -ilmoitusten ja turvallisuushavaintojen tekijöille! Läheltä piti -tilanteita ilmoitettiin 91 eli lähes kaksinkertainen määrä verrattuna edelliseen vuoteen. Näistä suurin osa (73) oli vähemmän vakavia C-vakavuusluokan tapahtumia. Nämä ilmoitukset an-

tavat hyvän pohjan toimintatapojen kehittämiseksi. 10 läheltä piti -tilannetta luokiteltiin B-luokkaan, eli ne vaativat tarkempaa selvitystä.

Kahdeksan tapausta nostimme vakavimpaan A-luokkaan, sillä niihin sisältyi suuri vakavien seurausten riski. Kolme vakavaa läheltä piti -tilannetta liittyi lisätyömaadoitusten oikeaoppiseen asentamiseen ja irrottamiseen. Kaksi näistä johtui täydestä piittaamattomuudesta työturvallisuutta kohtaan. Toisessa tapauksessa työntekijä irrotti ja toisessa kytki lisätyömaadoituksen käsin, käyttämättä eristyssauvaa. Latausjännitteet ovat merkittävä vaaratekijä Fingridin työmailla. Niistä on aiheutunut kuolemaan johtaneita tapaturmia sekä vakavia vaaratilanteita, ja riskin tulisi olla kaikkien tiedossa. Kuitenkin riskejä otetaan ja vakavia vaaratilanteita syntyy. Tämän vuoksi latausjännitteet on nostettu yhdeksi tämän lehden teemaksi. Lue juttu sivulta 7!

Vakavia vaaratilanteita ovat aiheuttaneet myös purkutytöt, joissa pitäisi kiinnittää erityistä huomiota huolelliseen suunnitteluun. Nostotyön yhteydessä sattui vakava vaaratilanne, kun nosturin kuljettaja asensi nosturin vajjerin väärin kertoimia vaihtaessaan, jolloin vajjeri rispaantui melkein poikki nostettaessa noin 20 000 kilon taakkaa. →

Vakavan vaaratilanteen aiheutti myös sähköasemalla räjähtänyt 20 kilovoltin jännitemuuntaja. Räjähdyksen voimasta lensi raskaita kappaleita noin 15 metrin päähän. Työmaapäällikkö oli noin 10 metrin päässä muuntajasta, mutta onneksi yksikään kappale ei osunut häneen.

Joulukuussa 2015 voimajohtotyömaalla sattui vakava läheltä piti -tilanne työntekijöiden ollessa sitomassa johdinta, jolloin orsi petti ja taipui alas (kuva ylhäällä). Työntekijät tippuivat orren mukana 2–3 metriä putoamissuojaimensa varaan. Suurin syy orren taipumiseen oli virheellinen työmenetelmä: pylvään johtimet olivat taakattuna maahan, minkä

vuoksi orteen kohdistui liian suuri voima nostettaessa johdinta pyörältä. Tämän vuoksi pylvästä, jossa johtimet on taakattu maahan, ei saa sitoa.

Turvallisuushavaintoja tehtiin noin 40, eli enemmän kuin vuonna 2014. Määrä on kuitenkin vähäinen verrattuna toimittajien tekemään noin miljoonaan työtuntiin Fingridin työmailla. Turvallisuushavaintoja tarvitaan enemmän, jotta piileviinkin vaaratekijöihin voitaisiin puuttua. Jokaisen velvollisuus on ilmoittaa havaitsemistaan vaaroista ja raportoida niistä myös Fingridille. Voit tehdä turvallisuushavainnon myös verkossa. Lue ohjeet tämän lehden sivulta 13. **F**

MUISTA!

- 1. Turvallisuusasenteet** – Älä ota riskiä. Mieti kaksi kertaa, onko työ turvallista tehdä.
- 2. Suunnittelu ja riskinarviointi** – Kaikki työt tulee suunnitella ja suunnitelmat tarkistaa ennen töiden aloittamista.
- 3. Liukastumiset ja kompastumiset** – Vuonna 2015 suuri osa poissaoloon johtaneista tapaturmista johtui liukastumisista ja kompastumisista. Älä ota riskiä pylväissä, huolehdi siisteydestä ja järjestyksestä ja valitse työtehtävään soveltuvat jalkineet.

Latausjännite on vakava vaara

Kuluvalla vuosikymmenellä kantaverkossa on sattunut useita tapahtumia, joissa latausjännite on aiheuttanut sähköalan ammattihenkilöille sähköiskun tai sen vaaran.

Teksti: Pasi Lehtonen | Kuvat: Henri Luoma

Kaksi sähköiskuista on johtanut jopa kuolemaan. Lisäksi on sattunut erittäin vakavia tapahtumia, joissa latausjännitteen aiheuttama, ihmiskehon kautta kulkeva virta on aiheuttanut lihaskouristuksia. Näissä tilanteissa henkilön pelastuminen on ollut työkaverien nopeiden ja harkittujen pelastustoimien ansiota.

Vuonna 2015 sattui erittäin vakava sähköisku, jossa hengenvaarallinen jännite tosin aiheutui vain osaksi latausjännitteestä. Kyseessä oli tasasähkökaapelin paluupiirin testaus tilanteessa, jossa työmaa-

doitukset oli ollut pakko kytkeä irti koejännitteen takia. Sähköisku tapahtui, kun testin yhteydessä kuvattiin nostokorista kännykkäkameralla hankalasti nähtävissä olevia pikkueristimiä. Hyvää kuvakulmaa haettaessa käsi kosketti eristimien päällä ollutta, paluupiiriin kuulunutta jännitteistä metallilevyä.

Vuonna 2015 sattui myös yksi 0-päivää-tapaturma latausjännitteen aiheuttaman sähköiskun vuoksi. Sähköisku sattui kokeneelle sähköasentajalle, kun sähköasemalla oltiin lisätyömaadoittamassa reaktoria sen tarkastusta varten. Virta pääsi kulkemaan, kun ei noudatettu varovaisuutta ja käsi otti kiinni →

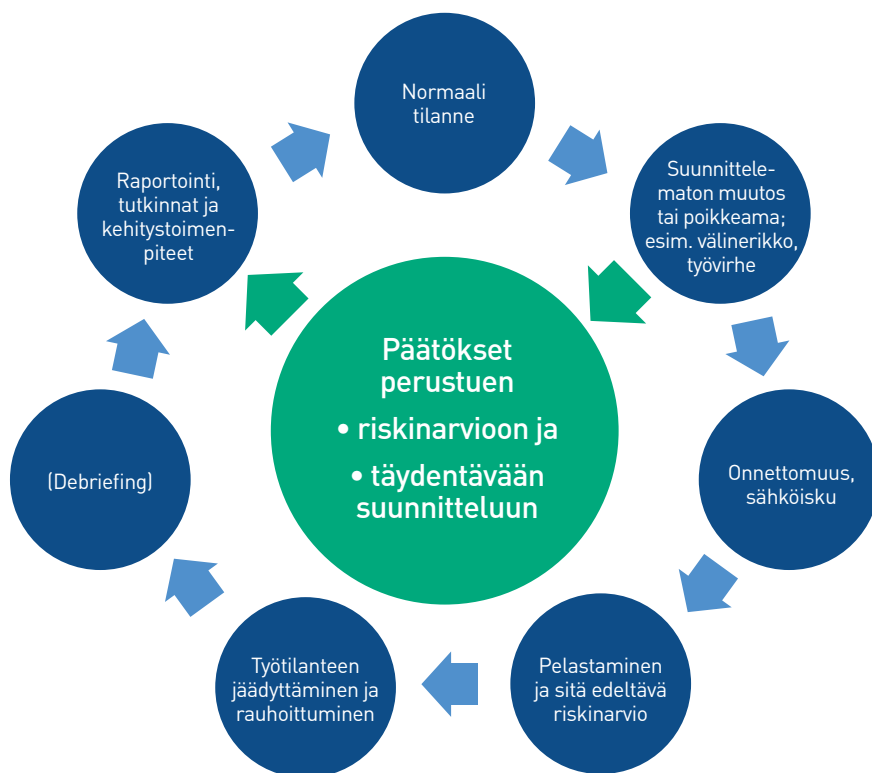
lisätyömaadoitettaviin osiin ennen virtatieliittintä.

Kahdessa viime vuonna vakavaksi luokitellussa tapauksessa kokeneet asentajat joko kytkivät tai poistivat voimajohdon lisätyömaadoitusvälineen virtatieliittimen ilman vaadittua työmaadoitussauvaa.

Yhdessä tapahtumassa sähköiskun vaaraa aiheutti päätyömaadoitusten siirtäminen sähköasemalla ilman kantaverkkokeskuksen lupaa. Välineiden siirtäminen havaittiin palautuskytkentöjen aikana, jolloin ylipitkiä, maassa ristissä olleita päätyömaadoituksia poistettaessa avattiin virheellisesti maaliitin, kun virtatieliitin oli vielä kiinni. Lisäksi palautuskytkennässä havaittiin, että maaliittimet oli kiinnitetty huonosti päätyömaadoitusköysiä uudelleen kytkettäessä.

Tapahtumakaavio onnettomuuksista, joihin liittyy sähköisku tai sen vaara

Viereisen sivun tapahtumakaaviossa sininen reitti kuvaa tapahtumasarjaa, jossa työkohteessa ilmenneitä muutostilanteita tai poikkeamia ei ole otettu riittävästi huomioon, jolloin onnettomuus pääsee helpommin syntymään.

Onnettomuuteen johtaneella reitillä merkittäviä ovat mm. seuraavat asiat:

1. Poikkeama voi olla esimerkiksi ohjeiden virheellisyys tai myös ennakoimaton toisen auttaminen normaalissa työtehtävässä, kuten työvälineiden irrottamisessa.
2. Työvirhe voi olla tahallinen tai tahaton.
3. Sähköiskun saaneen henkilön pelastamista edeltää aina riskinarvio. Ilman asiantuntevaa, pelastusmenetelmiin liittyvää riskinarviota saattaa myös pelastajista tulla pelastettavia.
4. Työtilanteen jäädyttämisellä poistetaan akuutit työmaan riskit ja vältetään uudet onnettomuudet. Tutkinnan kannalta oleelliset asiat jätetään muuttamatta, mikäli mahdollista.
5. Rauhoittumisella vältetään uusia riskejä, kun tapauskohtaisesti harkitaan, mitä töitä ja keiden tekemänä voidaan jatkaa ilman rauhoittumisaikaa.
6. Debriefing on vakavan tapahtuman välttämätön-

tä jälkikäsitteilyä. Siinä terveysalan ammattilaiset pyrkivät osaltaan huolehtimaan henkilöistä, jotka ovat kokeneet tunnekiisin.

Kaavion vihreällä reitillä on kuvattu toimintaa, jossa havaittu muutos johtaa aina uuteen työkohteen riskinarviointiin, turvallisuussuunnitteluun ja turvallisuuden varmistaviin päätöksiin. Siinä välineiden kuntoa ja henkilöiden toimintaa sekä turvallisuutta valvotaan jatkuvasti.

Kantaverkossa noudatettavia latausjännitevaaran poistamisen eli lisätyömaadoittamisen perussääntöjä kerrataan mm. uudessa verkkokoulussa. Lisätietoa saa Fingridin ohjeista ja niiden vaatimuksiin perehdyttävistä koulutuksista.

Yksinkertaisin tapa ehkäistä vaaratilanteita on vaikuttaa itseesi ja työryhmääsi. Osaamiseen liittyvät epätietoisuudet saa helposti selville kysymällä. Asenneongelmiin on vielä helpompi itse vaikuttaa. Kun toimit työnopastajana, muista myös, että sinulla on henkilökohtainen vastuu nuoremmasta kollegastasi. Opetä hänelle vain oikeat ja turvalliset työtavat.

Välitä siis itsestäsi, läheisistäsi ja työkavereistasi toimimalla saamiesi ohjeiden mukaan. Toimi hyvänä esimerkkinä ja vaadi sitä muiltakin! **■**

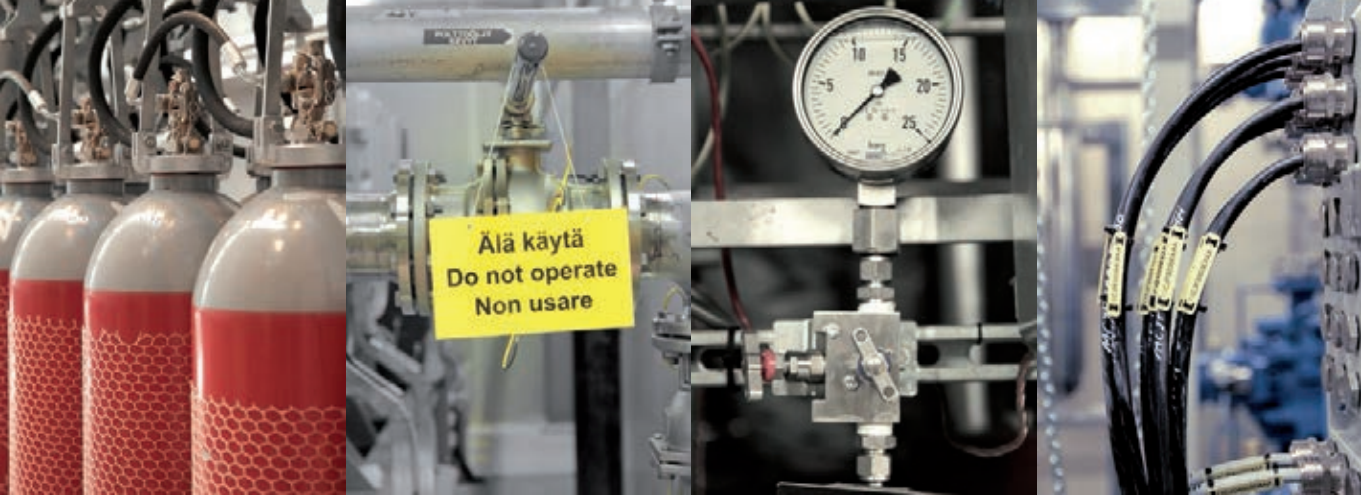
Kokonaisvaltaista turvallisuusajattelua varavoimalaitoksilla

Fingridin varavoimalaitosyksikössä on tavoitteena saada turvallisuusajattelu osaksi laitosten päivittäistä toimintaa.

Teksti: Harri Ollikainen | Kuvat: ManjaMedia

Forssan varavoimalaitos valmistui vuonna 2012.

Fingridin turvallisuusyksikkö ja varavoimalaitosyksikkö vastaavat turvallisuusasioiden johtamisesta ja kehittämisestä varavoimalaitoksilla. Päivittäinen turvallisuusvastuu on kuitenkin varavoimalaitosten käyttö- ja kunnossapitopalveluottimittajalla.

Varavoimalaitoksilla on aiemmin pidetty ulkopuolisen konsultin tekemiä ympäristöauditoiteja, joissa laitosta on tarkasteltu ympäristö- ja kemikaaliasioiden näkökulmasta. Nyt käyttöön otetaan kokonaisturvallisuusauditointi, jossa otetaan huomioon myös seuraavat turvallisuusasiat:

VIRANOMAISVAATIMUKSET JA LUVAT

- Ympäristöluvut ja viimeisin tarkastuskäynti
- Kemikaalilain mukainen lupa ja viimeisin tarkastuskäynti
- Muut katselmukset ja tarkastukset

OHJEET, TOIMINTATAVAT JA DOKUMENTAATIO

- Ohjeet ja kirjanpito
- Työluvat
- Yksin työskentely
- Muutostenhallinta

LAITOSKIERROS

- Reitti laitokselle
- Polttoaineen purkupaikat ja polttoainesäiliöt
- Voimalaitosrakennukset
- Muut ulkoalueet

Kokonaisturvallisuusauditoinnit on tehty uuden mallin mukaisesti Huutokosken ja Tolkisten laitok-

sille. Tarkastuksissa löydettiin jonkin verran kehitettävää, mutta kaikki perusasiat ovat kunnossa. Auditoinnin sisältöä tullaan muokkaamaan kokemusten mukaan tarkoituksenmukaiseksi.

Laitosten turvallisuusilmoituskäytäntöä on terävöitetty niin, että jatkossa turvallisuusilmoituksen tekee aina varavoimalaitoksen käyttö- ja kunnossapitotoiminnasta vastaavan palveluottimittajan laitosvastuuhenkilö.

Ulkopuolinen urakoitsija tulee joko Fingridin tai palveluottimittajan tilaamana. Aina kun varavoimalaitokselle tulee ulkopuolinen urakoitsija, varavoimalaitoksen palveluottimittajan laitosvastuuhenkilö on paikalla. Ulkopuolisten urakoitsijoiden tiedot ja työn kuvaus toimitetaan laitosvastuuhenkilölle, joka tekee turvallisuusilmoituksen ja voi valmistautua tulevan työn opastamiseen.

Entinen laitosperhehdytyslomake on jaettu kahteen osaan, ja perhehdytyslomakkeeseen jätettiin laitosta koskevat yleiset asiat. Laitosperhehdytys on voimassa yhden vuoden. Kaikki työhön liittyvät asiat sen sijaan siirrettiin työlupalomakkeeseen. Jokaiseen erilliseen työhön tehdään oma työlupa. Myös palveluottimittaja käyttää työlupalomaketta erotusta vaativissa töissä. Työlupa on työkohtainen.

Vuoden 2016 aikana varavoimalaitoksilla otetaan käyttöön verkkoperhehdytys.

Palveluottimittajan tekemät turvallisuushavainnot ja aloitteet sekä laitojen ympäristö- ja kemikaaliasiat käydään läpi kuukausittain varavoimalaitosten kokouksissa yhdessä palveluottimittajan kanssa. NordSafety-järjestelmä otetaan käyttöön varavoimalaitoksilla vuoden 2016 alkupuolella. ■

Kehityshankkeen kuulumisia – koulutusta työmailla ja verkossa

Fingridin työturvallisuuden kehityshanke jatkaa työtä turvallisuuden eteen. Osana hanketta on tänä vuonna otettu käyttöön verkkokoulu. Lisäksi vuoden aikana tehostetaan NordSafety-järjestelmän käyttöä ja järjestetään koulutusta turvallisuuden sopimusehdoista.

Teksti: Karri Koskinen | Kuva: Henri Luoma

Työturvallisuuden kehityshankkeessa on kehitetty toimintamalleja ja työkaluja työturvallisuuden parantamiseksi vuodesta 2011 lähtien. Hankkeen aikana työturvallisuuden taso on noussut, mutta parannettavaa on edelleen. Tavoitteemme on muistuttaa Fingridin työmailla työskenteleviä siitä, että meillä jokaisella on merkittävä rooli työturvallisuuden varmistamisessa.

Joulukuussa 2015 Fingrid järjesti työturvallisuusseminaarin, johon osallistui lähes 100 palvelu-toimittajaa ja fingridiläistä. Seminaarissa kerättiin ideoita työturvallisuuden vaatimusten jalkauttamiseksi. Eniten ehdotuksia tuli koulutukseen ja perehdytykseen liittyen. Erityisesti toivottiin koulutusta turvallisuutta koskevista sopimusehdoista.

Seminaarissa kootut ideat on huomioitu vuoden 2016 työturvallisuuden vaatimusten jalkautussuunnitelmassa ja niitä tullaan käsittelemään toukuussa 2016 omaisuuden hallinnan teemapäivässä.

Fingrid järjestää koulutusta turvallisuutta koskevista sopimusehdoista ja turvallisuuden johtamisesta sekä omalle henkilökunnalle että palvelu-toimittajille. Koulutus on suunnattu palvelu-toimittajien projektipäälliköille, työmaapäälliköille, kunnossapidon esimiehille sekä työturvallisuuspäälliköille ja -asiantuntijoille. Koulutuksessa käsitellään sopimusehtojen lisäksi muun muassa yhteistä työpaikkaa ja rakennustyömaata, tapaturmien ja vaaratilanteiden tutkintaa, Fingridin verkkokoulua, turvavartteja, riskien arviointia sekä NordSafety-raportointijärjestelmää. Vuoden aikana toimittajille

VERKKOKOULU ON AVATTU

Fingridin verkkokoulu otettiin käyttöön tammikuussa 2016. Toimittajien on huolehdittava, että kaikki työmaalla työskentelevät henkilöt suorittavat verkkokoulun. Kevään aikana verkkokoulu käännetään englanniksi, kroatiaksi ja viroksi.

Verkkokouluun pääset viereisestä QR-koodista tai osoitteesta:
<http://fingrid.trainings.gimletms.com>

järjestetään neljä koulutustilaisuutta suomeksi ja yksi englanniksi.

Vuoden 2016 aikana Fingridin turvallisuusasiantuntija kiertää useimmissa voimajohto- ja sähköasemahankkeissa kouluttamassa työntekijöitä. Samalla tavoitteena on tehdä työmaakerros työmaajohdon kanssa. Myös kunnossapidon työntekijöille järjestetään turvallisuuskoulutusta muun muassa asentisiin, työn riskien arviointiin ja turvallisuutta koskeviin sopimusehtoihin liittyen. Lisäksi pidetään tarpeen mukaan työturvallisuusinfoja esimerkiksi projektien ja sopimuskausien alussa.

NordSafety-raportointijärjestelmä on tarkoitus ottaa tehokäyttöön vuonna 2016. Kaikki työturvallisuuden raportointi sekä tapaturmien ja vaaratilanteiden tutkinta hoidetaan jatkossa NordSafetyllä.

Järjestelmän käyttö on pyritty tekemään helpoksi, ja käyttäjille järjestetään tarpeen mukaan käyttökoulutusta.

Turvavartteja varten NordSafetyssä on työkalu, jota toivomme kaikkien toimittajiemme käyttävän. Myös työtunnit kerätään kuukausittain NordSafetyyn. Ilmoitukset on tehtävä ilmoitettavaa kuukautta seuraavan kuun 15. päivään mennessä.

Järjestelmän kehitys jatkuu vuonna 2016. Pyrimme edelleen parantamaan käytettävyyttä ja kehittämme uusia työkaluja.

Toivomme edelleen turvallisuushavaintoja työmailta. Havaintoja voi nyt tehdä NordSafetyssä, myös ilman käyttäjätunnusta verkossa. Tekemällä turvallisuushavainnon voit pelastaa työkaverisi tapaturmalta. **■**

TEE TURVALLISUUSHAVAINTO TAI LÄHELTÄ PITI -ILMOITUS!

Nyt kaikki rohkeasti ilmoittamaan havaitsemistanne vaaratekijöistä! Ilmoituksen voit tehdä niin pienistä kuin suuristakin asioista. Jokaisella havainnolla on merkitystä ja kaikki havainnot käsitellään positiivisesti.

Voit tehdä havainnon tai läheltä piti -ilmoituksen viereisestä QR-koodista tai osoitteessa: <https://portal.nordsafety.com/publicforms/8f83ty8jydmxetbh?lang=fi>

Positiivisella asenteella nollaan tapaturmaan

Fingrid jakoi joulukuussa ensimmäistä kertaa rakentamisen ja kunnossapidon työturvallisuuspalkinnon. Palkitun **Mika Aho**mäen mielestä työturvallisuuden tärkeimpiä tekijöitä ovat hyvä työn suunnittelu, luottamus työntekijöiden ammattitaitoon ja realistiset aikataulutavoitteet.

Teksti: Meri Viikari | Kuva: Pirve Honkonen

Fingrid on jo pitkään panostanut työturvallisuuden kehittämiseen, ja kehitystoimenpiteitä on ideoitu yhdessä palvelutoimittajien kanssa. Työturvallisuuteen liittyviä hyviä ideoita ja käytäntöjä jaetaan muun muassa Fingridin joka toinen vuosi järjestämässä työturvallisuusseminaarissa.

Joulukuussa 2015 järjestetyn seminaarin päätteeksi jaettiin ensimmäistä kertaa rakentamisen ja kunnossapidon työturvallisuuspalkinto. Palkinto myönnetään esimerkillisestä ja ansioituneesta toiminnasta työturvallisuusasioissa. Palkitsemisen perusteena on positiivinen turvallisuusasenne ja hyvän esimerkin näyttäminen työmailla sekä aktiivinen ja kehityshakuinen työturvallisuuden edistäminen.

Ensimmäinen työturvallisuuspalkinto myönnettiin Mika Ahomäelle TLT-Building Oy:stä. Mika on ollut esimerkillinen, työturvallisuuden huomioiva ja positiivinen voimajohtoprojektien työmaapäällikkö. Hän on ottanut omatoimisesti NordSafety-raportointijärjestelmän käyttöön Hovinpaikka-Kontiolahti-voimajohtohankkeessa ja auttanut järjestelmän kehittämisessä. Mikan johtamalla työmaalla ei ole sattunut yhtään työtapaturmaa.

Soitimme Mikalle selvittääksemme, miten työntekijät saadaan mukaan työturvallisuuden edistämiseen.

Huomenta Mika! Olet vuoden 2015 työturvallisuuspalkinnon saaja, ja johtamillasi työmailla turvallisuusasiat ovat hyvällä mallilla. Miten siihen on päästy?

Työturvallisuuden kannalta on tärkeää, että kaikki työntekijät, mukaan lukien aliurakoitsijat, saadaan sitoutumaan turvallisiin työtapoihin. Myös ammattitaitoinen henkilöstö on avainasemassa. Uusille työntekijöille tulee antaa aikaa oppia ja opetella asiat rauhassa.

Työmaapäällikön näkökulmasta on oleellista, että työn suunnittelulle on riittävästi aikaa. Jos työmaapäälliköllä on samaan aikaan useampia työmaita, työn suunnittelu kärsii ja tapaturmiakin tapahtuu herkemmin. Ihanteellista on, jos työmaapäällikkö voi keskittyä olennaiseen eikä hänen tarvitse tehdä esimerkiksi projektipäällikölle kuuluvia hallinnollisia töitä.

Henkilökohtaiset suojavarusteet ovat asentajille iso osa päivittäistä työntekoa. Työmukavuutta ja sitä kautta työturvallisuutta parantaa huomattavasti, jos työntekijä saa itse valita itselleen sopivat varusteet ja vaatteet. Reunaehdot suojavarusteiden hankintaan tulevat toki työnantajalta, mutta esimerkiksi lämpimien kenkien ja vettä hylkivien haalareiden myötä työntekijät pystyvät keskittymään paremmin työsuoritukseen. Jos joka päivä harmittaa laittaa suojakengät, joissa varpaat palelevat, niin kyllä siinä työturvallisuuskin kärsii.

Urakoitsijayrityksen kannalta työturvallisuutta edistää se, että urakoitsija tuntee paikalliset olosuhteet hyvin.

Monesti kuulee sanottavan, että turvalliset työtavat ovat työntekijän korvien välissä. Miten ajattelumallin muutos työmaalla onnistuu ja miten sitä voi käytännössä edistää?

Ajattelutavan muutos saadaan onnistumaan positiivisella suhtautumisella työturvallisuuden edistä-

miseen, sekä työmaajohdon ja tilaajan omalla esimerkillä. Jos esimerkiksi työn tilaajalta tulee uusia työturvallisuutta lisääviä muutoksia, joiden myötä työn tekeminen hidastuu, on oleellista, että uusista vaatimuksista tullaan kertomaan paikan päälle. Muutosten perustelevuus ja hyvien asioiden esille tuominen edesauttaa muutosten hyväksymistä. Positiivinen asenne tarttuu!

Mainitsit, että työntekijöiden sitoutuminen turvallisiin työtapoihin on oleellista, mutta miten se onnistuu? Miten työntekijät saadaan sitoutumaan?

Luottamus työntekijöiden ammattitaitoon lisää sitoutumista. Turhan tiukka ohjeistus esimerkiksi suojavarusteiden valinnassa heikentää sitoutumista. Aikataulutavoitteita ei myöskään pitäisi tehdä liian kireäksi. Työryhmälle tulisi antaa aikaa miettiä omaa työsuoritusta ja sitä, miten työt kannattaa tehdä. Kiire on aina pahasta.

Tilaajan puolelta erittäin tärkeää on työmaan valvonta. Työntekijöiden sitoutumista turvallisiin työtapoihin ja työturvallisuuden uusiin vaatimuksiin edistää merkittävästi tilaajan edustajan aito läsnäolo työmaalla. Kun valvoja on ammattitaitoinen, työmaan tilanteita ja asioita voidaan ratkoa yhdessä ja pohtia parempia työtapoja.

Miten Fingridin tavoite nolla tapaturmaa saadaan jalkautettua ihan jokaiselle työmaalle?

Ensiarvoisen tärkeää on työsuunnitteluun panostaminen ja ajan antaminen kaikille. Kun työn suunnitteluun ja tekemiseen on varattu riittävästi aikaa, tulee yhteisestä työmaasta turvallinen automaattisesti.

Kiitos Mika ja turvallista työpäivää! ▣

OTA YHTEYTTÄ!

Työturvallisuus on yhteinen asia, jota haluamme kehittää yhteistyössä toimittajien kanssa. Kaikki palaute on tärkeää. Juttuvinkit, kehitysideoita ja palautteen lehdestä voit antaa erikoisasiantuntija Karri Koskiselle. Ethän epäröi ottaa yhteyttä, jos sinulla on kysyttävää työturvallisuudesta.

Karri Koskinen

Erikoisasiantuntija, turvallisuus
puh. 040 631 2152
karri.koskinen@fingrid.fi

FINGRID OYJ

Läkkisepäntie 21, 00620 Helsinki • PL 530, 00101 Helsinki
Puhelin 030 395 5000 • Faksi 030 395 5196 • www.fingrid.fi

Hämeenlinna

Valvomotie 11
13110 Hämeenlinna
Puhelin 030 395 5000
Faksi 030 395 5336

Oulu

Lentokatu 2
90460 Oulunsalo
Puhelin 030 395 5000
Faksi 030 395 5711

Petäjävesi

Sähkötie 24
41900 Petäjävesi
Puhelin 030 395 5000
Faksi 030 395 5524

Rovaniemi

Teknotie 14
96930 Rovaniemi
Puhelin 030 395 5000
Faksi 030 395 5196

Varkaus

Wredenkatu 2
78250 Varkaus
Puhelin 030 395 5000
Faksi 030 395 5611